



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
Εθνικόν και Καποδιστριακόν  
Πανεπιστήμιον Αθηνών

# Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία

Ενότητα Ε: Μεταβυζαντινή Τέχνη (1453 – αρχές 19ου αι.) – Αρχιτεκτονική - Ζωγραφική.

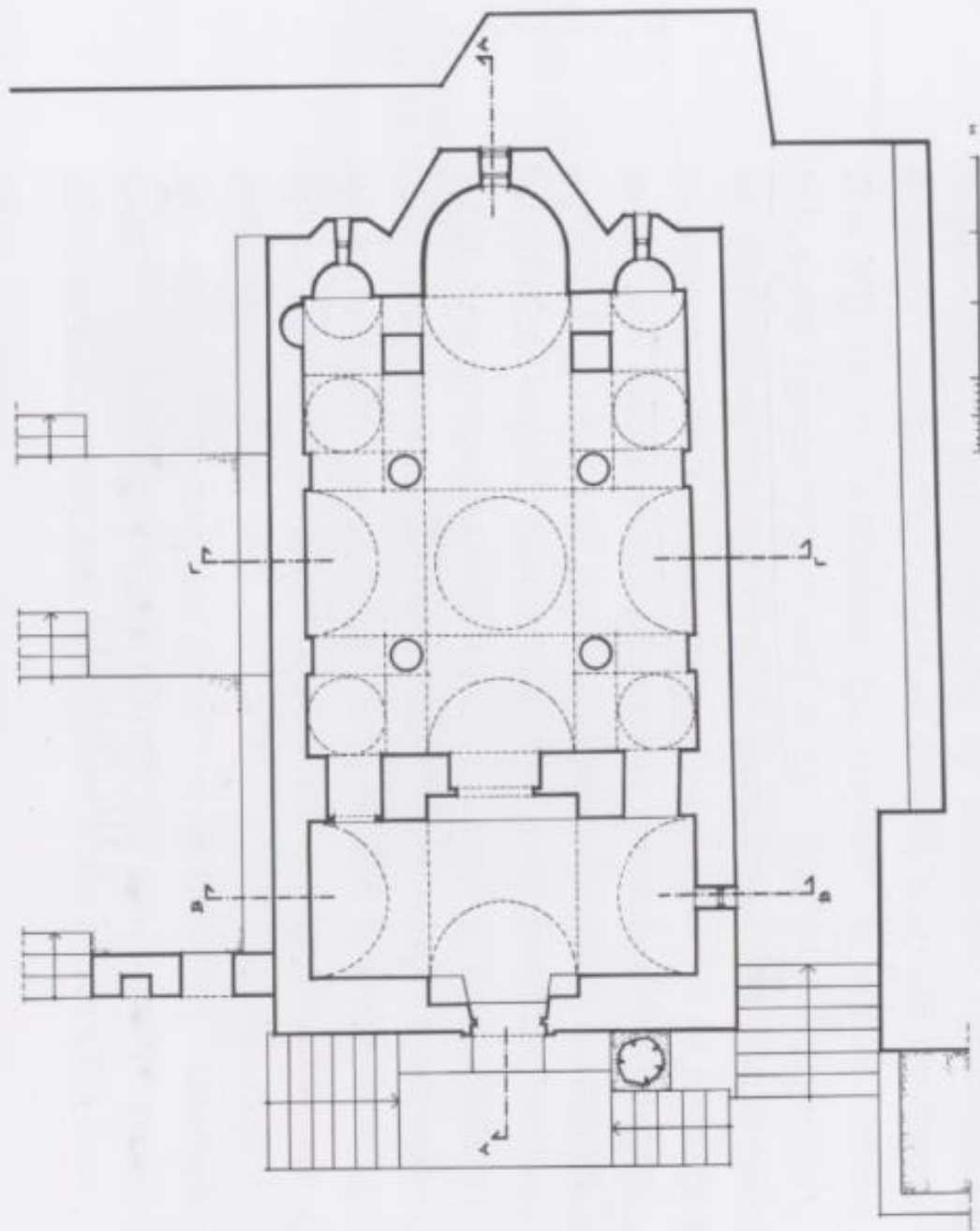
Στουφή - Πουλημένου Ιωάννα  
Έθνικὸ καὶ Καποδιστριακὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν  
Τμῆμα Θεολογίας - Θεολογικὴ Σχολή

# Αρχιτεκτονική



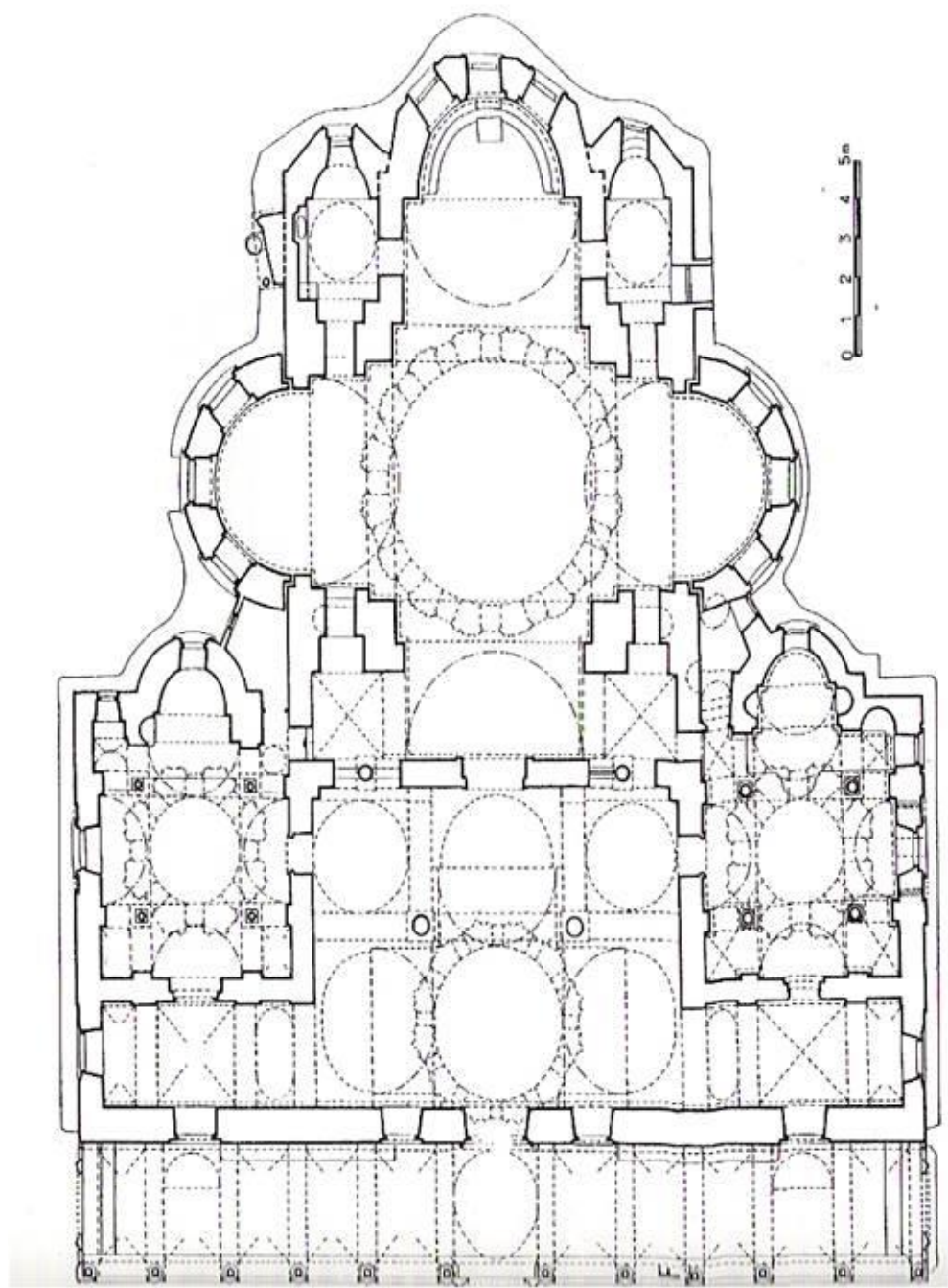
# Εικόνα 1

Αττική, Υμηττός.  
Καθολικό μονής  
Αστερίου, Κάτοψη,  
16<sup>ος</sup> αι.



# Εικόνα 2

Άγιον Όρος.  
Καθολικό μονής  
Καρακάλου. Κάτοψη.



# Εικόνα 3

Άγιον Όρος. Καθολικό μονής Καρακάλου. Άποψη εξωτερικού.



# Εικόνα 4

Ζάκυνθος. Παναγία των Αγγέλων.



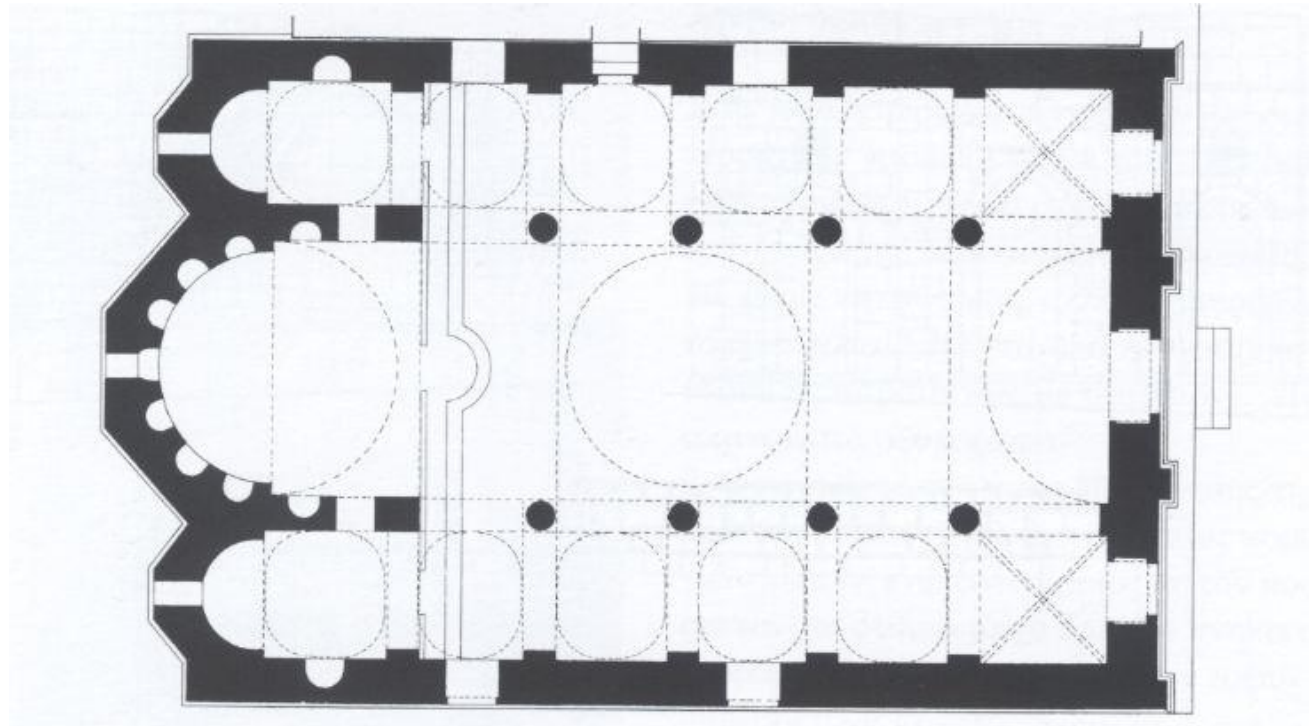
# Εικόνα 5

Αττική. Καθολικό μονής Νταού Πεντέλης, 16<sup>ος</sup> αι.



# Εικόνα 6

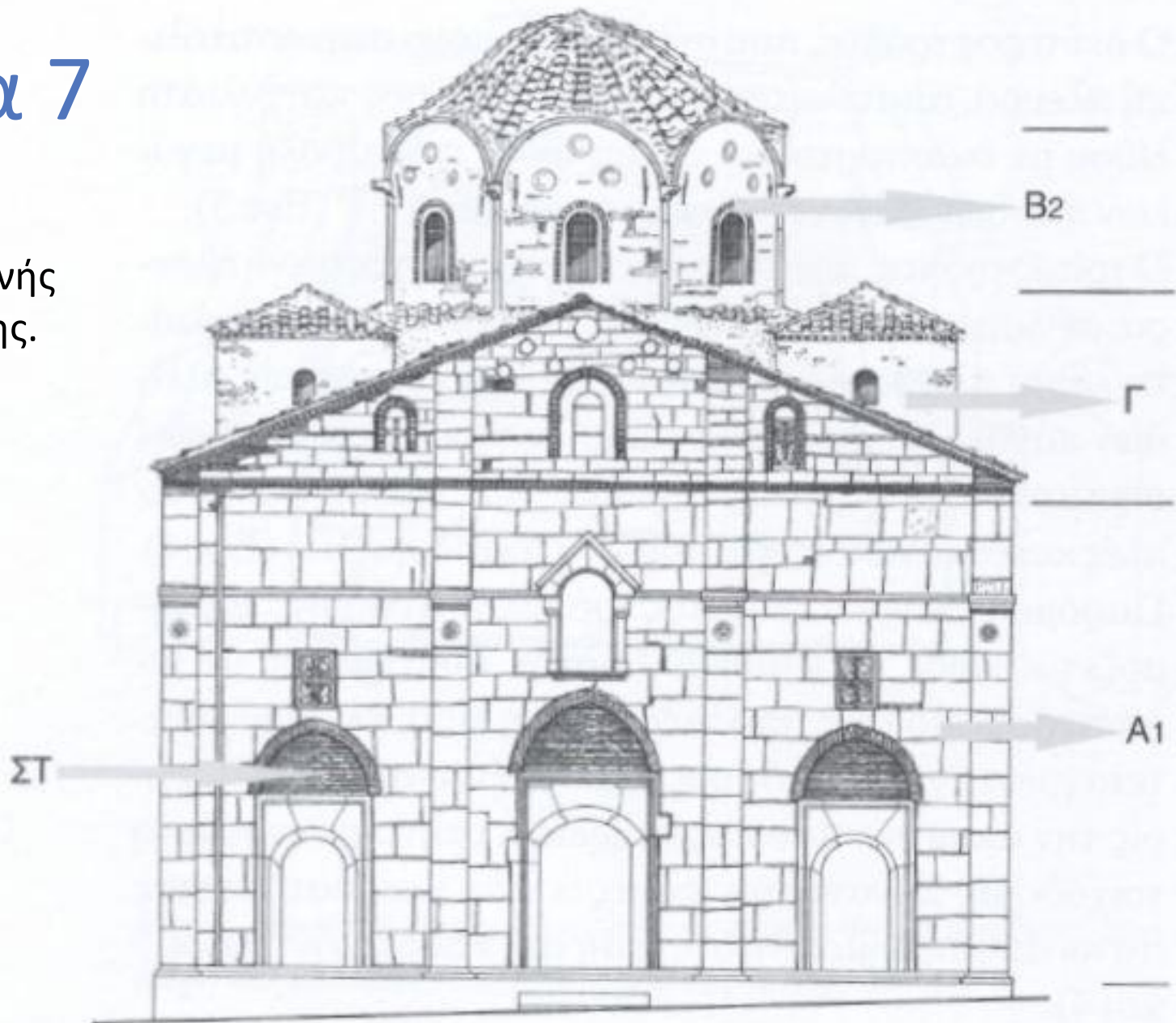
Σαλαμίνα. Καθολικό  
μονής  
Φανερωμένης.  
Κάτοψη.





# Εικόνα 7

Σαλαμίνα.  
Καθολικό μονής  
Φανερωμένης.  
Δυτική όψη.



# Εικόνα 8

Μεταβυζαντινό  
νησιώτικο εκκλησάκι



# Ζωγραφική



# Εικόνα 9

Μετέωρα. Μονή Αγίου  
Νικολάου Αναπαυσά.  
1527.

Ο Αδάμ ονοματίζει τα ζώα.  
Θεοφάνης Στρελίτζας  
Μπαθάς.



# Εικόνα 10

Μετέωρα. Μονή  
Αγίου Νικολάου  
Αναπαυσά. 1527.

Η Κοίμηση του οσίου  
Εφραίμ του Σύρου.

Θεοφάνης  
Στρελίτζας Μπαθάς.



# Εικόνα 11

Άγιον Όρος. Μονή  
Σταυρονικήτα, Άγγελος  
Κυρίου, 1546, Θεοφάνης  
Στρελίτζας Μπαθάς.



# Εικόνα 12

Άγιον Όρος.  
Μονή  
Σταυρονικήτα. Η  
Δέηση, 1546.  
Θεοφάνης  
Στρελίτζας  
Μπάθας.



# Εικόνα 13

Άγιον Όρος. Μονή  
Διονυσίου. Γενική  
άποψη του νότιου  
χορού, 1546/7,  
Τζιώρτζης.





# Εικόνα 14

Άγιον Όρος. Μονή  
Διονυσίου. Η  
Υπαπαντή.



# Εικόνα 15

Άγιον Όρος. Μονή  
Διονυσίου. Η  
Γέννηση της  
Θεοτόκου.



# Εικόνα 16

Ζάκυνθος. Μουσείο.  
Χριστός  
Παντοκράτωρ, β'  
τέταρτο 15<sup>ου</sup> αι.  
Άγγελος.



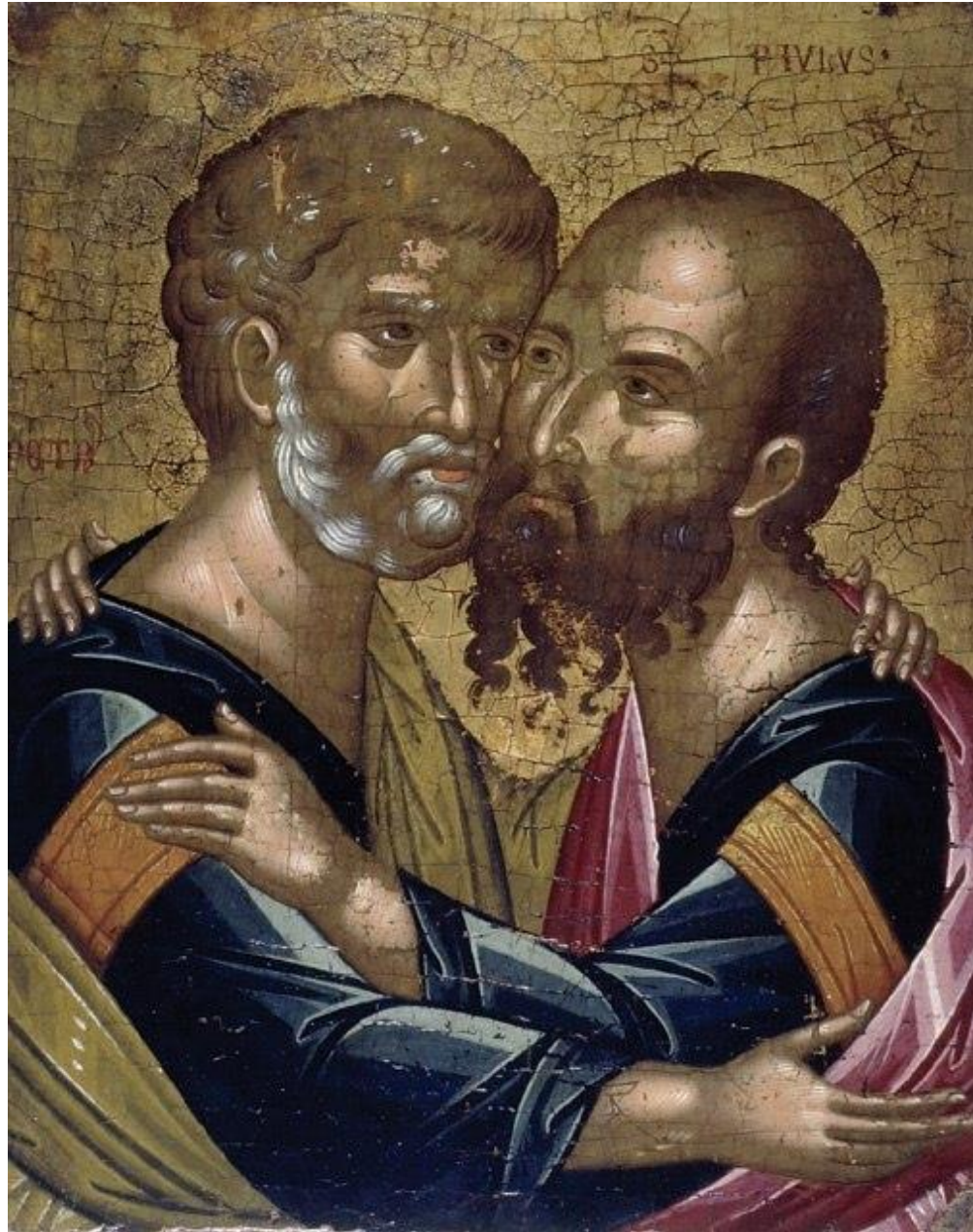
# Εικόνα 17

Φολέγανδρος. Ναός  
Αγίας Αικατερίνης. Ο  
άγιος Φανούριος,  
α΄ μισό 15<sup>ου</sup> αι.  
Άγγελος.



# Εικόνα 18

Πάτμος. Μονή Αγίου  
Ιωάννου Θεολόγου.  
Ασπασμός Πέτρου  
και Παύλου, β'  
τέταρτο 15<sup>ου</sup> αι.  
Άγγελος.



# Εικόνα 19

Πάτμος. Παναγία του Πάθους, β' τέταρτο 15<sup>ου</sup> αι. Ανδρέας Ρίζος.



# Εικόνα 20

Πάτμος. Μονή Αγίου  
Ιωάννου Θεολόγου.  
Ένθρονη  
Βρεφοκρατούσα  
Παναγία. Ανδρέας  
Ρίζος.



# Εικόνα 21

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών. Εικόνα με τη βραχυγραφία, J(esus) H(omnium) S(alvator), β' μισό 15<sup>ου</sup> αι. Ανδρέας Ρίτζος.





# Εικόνα 22

Εθνική Πινακοθήκη  
Αθηνών. Η  
Σταύρωση, 15<sup>ου</sup> αι.  
Ανδρέας Παβίας.



# Εικόνα 23

Βυζαντινό και  
Χριστιανικό Μουσείο  
Αθηνών. Ο Χριστός  
Παντοκράτωρ, β'  
μισό 16<sup>ου</sup> αι. Μιχαήλ  
Δαμασκηνός.



# Εικόνα 24

Μιχαήλ Δαμασκηνός.  
Μαρτύριο αγίας  
Παρασκευής.



# Εικόνα 25

Βενετία, Ελληνικό  
Ινστιτούτο. Η Β΄  
Παρουσία, τέλη 16<sup>ου</sup>  
αι. Γεώργιος Κλότζας.



# Εικόνα 26

Βενετία. Ελληνικό  
Ινστιτούτο. Τρίπτυχο,  
τέλη 16<sup>ου</sup> αι.  
Γεώργιος Κλότζας.



# Εικόνα 27

Βυζαντινό και  
Χριστιανικό Μουσείο  
Αθηνών. Ο άγιος  
Αλύπιος ο κιονίτης,  
1661. Εμμανουήλ  
Τζάνες Μπουνιαλής.



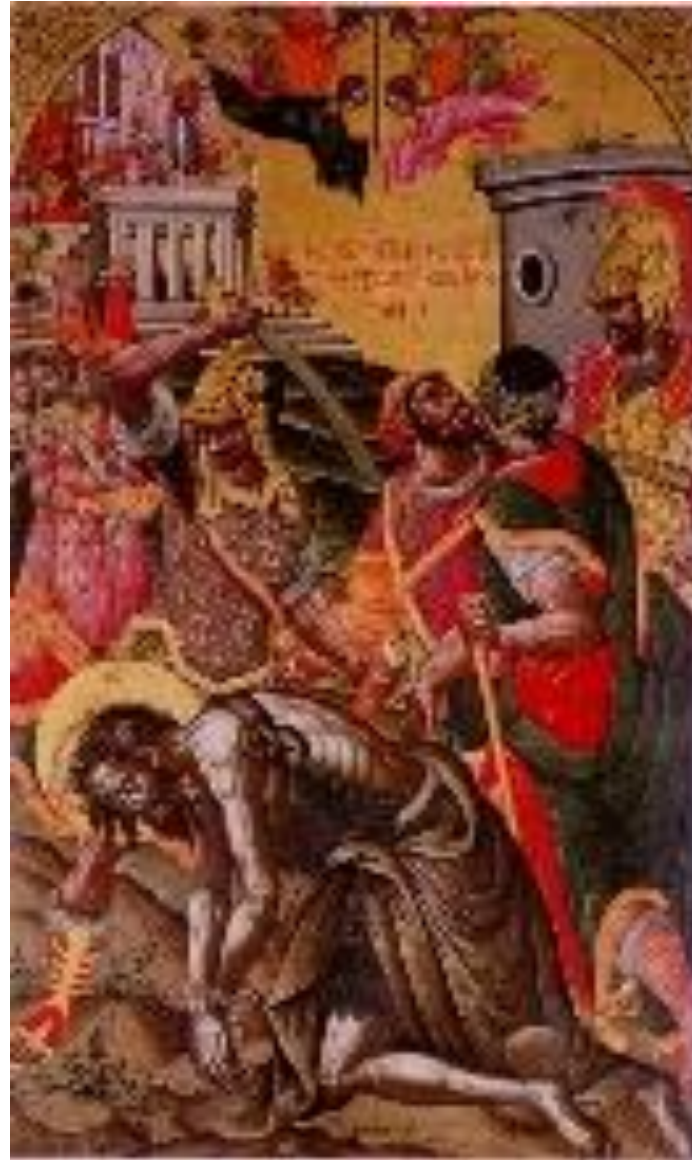
# Εικόνα 28

Βυζαντινό και  
Χριστιανικό Μουσείο  
Αθηνών. Προφήτης  
Ηλίας και σκηνές του  
βίου του. Θεόδωρος  
Πουλάκης.



# Εικόνα 29

Ζάκυνθος. Μονή  
Αγίου Ιωάννου του  
προδρόμου στη  
Λαγκάδα. Η  
Αποτομή του  
Προδρόμου, β' μισό  
17<sup>ου</sup> αι. Θεόδωρος  
Πουλάκης.





# Εικόνα 30

Μετέωρα. Μονή  
Μεγάλου  
Μετεώρου,  
καθολικό. 1552.

Ο Κύριος ελκόμενος  
στον σταυρό.



# Εικόνα 31

Ιωάννινα, Νησί.  
Μονή  
Φιλανθρωπηνών. Ο  
Χριστός Μεγάλης  
Βουλής Άγγελος,  
1542. Φράγκος  
Κατελάνος.



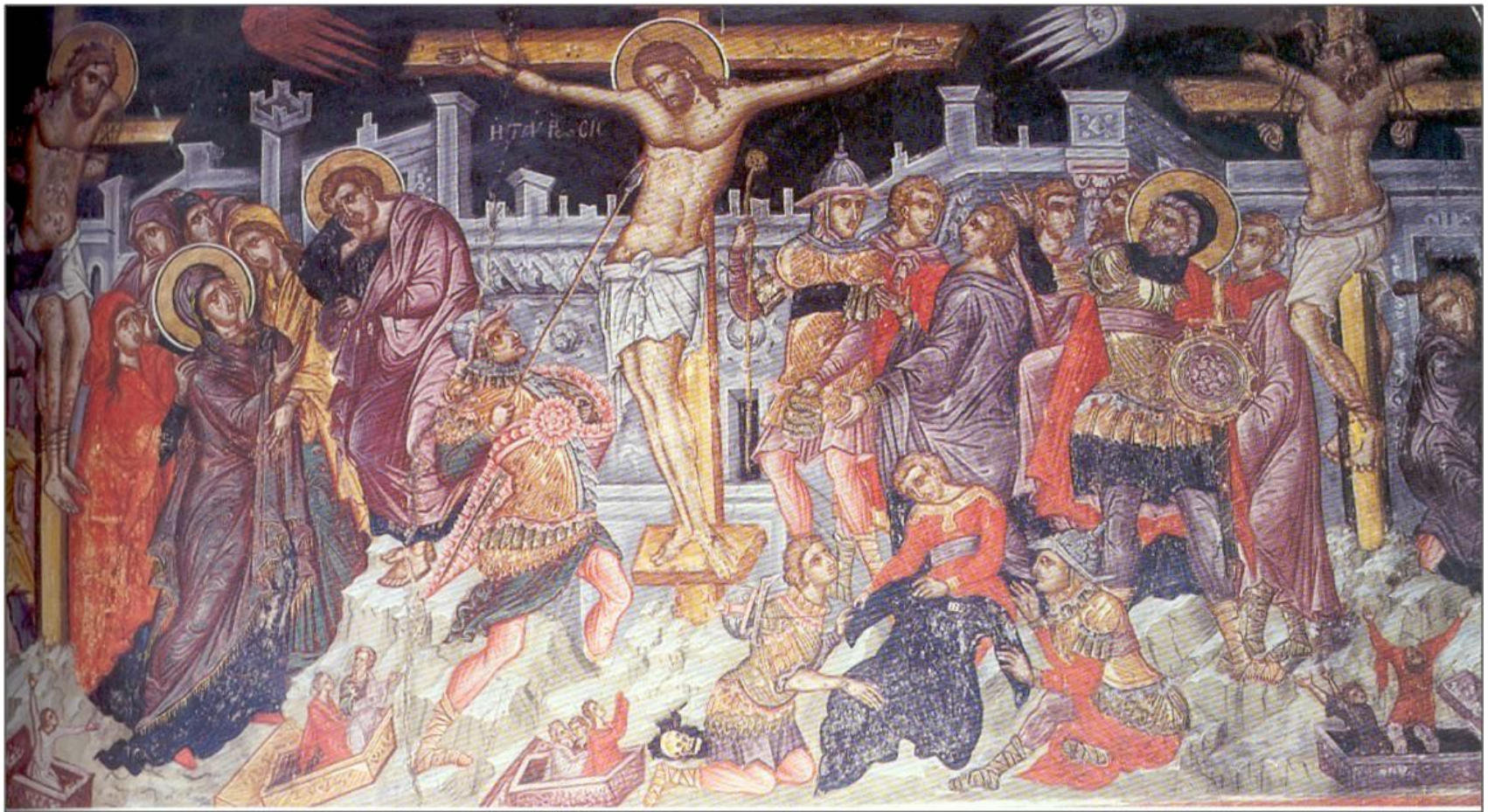
# Εικόνα 32

Μετέωρα. Μονή  
Βαρλαάμ,  
καθολικό. Η Κοίμηση  
της Θεοτόκου. 1548.  
Φράγκος Κατελάνος.



# Εικόνα 33

Μετέωρα. Μονή Βαρλαάμ. Η Σταύρωση, 1548. Φράγκος Κατελάνος.



# Εικόνα 34

Ιωάννινα, Νησί. Μονή  
Φιλανθρωπηνών. Ο  
Χριστός Ελκόμενος,  
1531/32.



# Εικόνα 35

Ήπειρος,  
Βελτσίστα. Ναός  
Μετομορφώσεως.  
Η Σταύρωση,  
1568. Φράγκος  
Κονταρής.



# Εικόνα 36

Ιωάννινα, νησί.  
Μονή  
Φιλανθρωπινών. Η  
Β' Παρουσία  
(τμήμα), 1560.  
Γεώργιος και  
Φράγκος Κονταρής.



# Εικόνα 37

Αθήνα. Μονή  
Πετράκη, (Γεώργιος  
Μάρκου και το  
εργαστήριό του). Ο  
οίκος Η του  
Ακαθίστου Ύμνου.





# Εικόνα 38

Αθήνα. Μονή  
Πετράκη, Ο άγιος  
Ιωάννης ο  
Πρόδρομος  
(Γεώργιος Μάρκου  
και το εργαστήριό  
του).



# Τέλος Ενότητας



# Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.



# Σημειώματα



# Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0



# Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών Στουφή - Πουλημένου Ιωάννα. «Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία. Μεταβυζαντινή Τέχνη (1453 – αρχές 19<sup>ου</sup> αι.) – Αρχιτεκτονική - Ζωγραφική.». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: [opencourses.uoa.gr/courses/THEOL100/](http://opencourses.uoa.gr/courses/THEOL100/)



# Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.



# Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.





# Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες: 1-5, 7, 11-13, 16-22, 24-25, 27-31, 35-36, 39-40, 44-45 Copyrighted από το βιβλίο: Στουφή-Πουλημένου, Ι. (2013). *Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη*. Αθήνα: Εκδόσεις «Παρρησία», σελ. 373-488.

Εικόνες: 6, 8-10, 14, 24, 30, 32, 37, 38 Copyrighted

